

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ „ПРЕВОДАЧ ОТ И НА БЪЛГАРСКИ ЖЕСТОВ ЕЗИК“

№	Организация/п отребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Представители на глухата общност – фондация „Взаимно“ фондация „Заслушай се“, сдружение „Младежка организация на глухите активисти“, фондация „Глухи без граници“, сдружение „Българска асоциация на хората с увреден слух“, гражданско движение „Бъдеще за глухите в България“,	1. Да бъде заличен изразът „жестомимичен“ във всички текстове и да се замени с „жестов“	Приема се	
		2. Описание на професията - Съобразно индивидуалните потребности на лицето с увреден слух преводачът използва различни форми и системи за жестава комуникация (български жестов език, калкираща жестава реч, адаптиран за сляпо-глухи български жестов език, дактилна форма) – едноръчна и двуръчна азбука. 3. Да бъде заличен изразът „калкираща жестава реч“.	Не се приема	<p>Приема се за несъстоятелно предложението за заличаване на „калкираща жестава реч“. Ограничените лингвистични познания и опитът за механично привнасяне на чужди практики към българската действителност са вероятните причини за това погрешно убеждение. Наистина в чуждоезиковата литература се открива голямо разнообразие от изкуствено създадени жестава системи, които се използват целево за обучение и ограмотяване на глухи ученици (Signed English (SE), Seeing Essential English (SEE1), Signing Exact English (SEE2), Paget Gorman Sign System и др.). В България обаче няма описана подобна система - т. нар. калкираща реч е по-скоро контактен език, отколкото изкуствена система за обучение. От психолингвистична гледна точка „калкиращата жестава реч“ е „междиен език“, динамична система, безспорен етап в усвояването на който и да е чужд/втори език. Категорично не може да се твърди, че „глухите хора не калкират“ (т. 3). Посочените по-долу изяви и проекти доказват, че глухи хора калкират:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проект "Sign Links" - YouTube - Равни възможности на глухите хора - YouTube - Видеоматериали от Международната седмица на глухите, Международния ден на жеставите езици и много други, които могат да се открият свободно в Интернет. <p>Преводачът трябва да познава и използва и различни форми, методи и системи за комуникация, включващи български жестов език с оглед индивидуалните</p>

сдружение „Либерални идеи за развитие и адаптация – ЛИРА“			потребности и възможности на потребителя – лицето със слухова загуба (в зависимост от езиковата му компетентност, слухова загуба и други). В ЕРУ 10. 4 е посочено, че преводачът трябва обективно да оценява комуникативните условия за прилагане на калкираща жестова реч.
	4. „Слабочуваният и глухият преводач участват в преводни ситуации, с изключение на съд и полиция, като извършват превод или препревод (посредничат между събеседници с различни жестови езици).“ Да бъде заличен изразът „слабочуваният“, а изразът „участват“ да се преименува в „участва“ Да бъде заличен изразът „с изключение на съд и полиция,“	Приема се	
	5. „Слабочуваният и глухият преводач участват и в ситуации на превод, изискващи чуждоезикова жестова компетентност или като асистент, подпомагащ комуникацията между глухи лица, ползващи различни системи за комуникация, произхождащи от българския жестов език.“ Да бъде заличен изразът „Слабочуваният“.	Приема се	

	<p>6. „Слабочуващият и глухият преводач участват и в ситуации на превод, изискващи чуждоезикова жестова компетентност или като асистент, подпомагаш комуникацията между глухи лица, ползващи различни системи за комуникация, произхождащи от българския жестов език.“</p> <p>Да бъде заличен изразът „системи за комуникация, произхождащи от българския жестов език.“</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Преводачът трябва да познава и използва и различни форми, методи и системи за комуникация, включващи български жестов език – в това число и калкиращата жестова реч с оглед индивидуалните потребности на потребителя – лицето със слухова загуба (в зависимост от езиковата му компетентност, слухова загуба и други).</p> <p>Всички алтернативни системи за комуникация, включващи български жестов език са обединени в едно ЕРУ 10.</p>
	<p>7. В т. 2 „Описание на професията“ - Глухият преводач е необходимо да владее както българския жестов език, така и българския книжовен език и да притежава висока езикова култура.</p> <p>Да бъде заличен изразът „Глухият преводач е необходимо да владее както българския жестов език, така и българския книжовен език и да притежава висока езикова култура.“</p> <p>В случай, че това изискване за глухия преводач остане, да бъде вписан следният допълнителен текст: „Чуващият преводач е необходимо да владее както</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Текстът е преработен и обхваща всички преводачи от и на български жестов език, както следва „Преводачът е необходимо да владее както българския жестов език, така и българския книжовен език и да притежава висока езикова култура“.</p>

	българския жестов език, така и българския книжовен език и да притежава висока езикова култура.“		
8. ЕРУ 9 9.1. РУ Избира метод, форма или система за жеста комуникация Да бъде заличен изразът „или система“	Не се приема	Виж коментарите по т.6	
8. ЕРУ 10 Форми и системи за жеста комуникация Да бъде заличен изразът „и системи“	Не се приема	Виж коментарите по т.6	
9. 10.2 РУ Владее калкираща жеста реч Да бъде заличена цялата т.10.2 – знания, умения, компетентности	Приема се частично	Виж коментарите по т.3.	
10. ЕРУ 9 9.1 Избира метод, форма или система за жеста комуникация Да бъде заличен изразът „или система“ във всички текстове на т.9.1 – знания, умения, компетентности	Не се приема	Виж коментарите по т.6	
11. ЕРУ 10 10.2 Владее калкираща жеста реч Да бъде заличена цялата т.10.2 - знания, умения, компетентности	Не се приема	Виж коментарите по т.3.	

	<p>12. ЕРУ 12 12.5</p> <ul style="list-style-type: none">● Познава алтернативни методи за предаване на информация (дактилна азбука, калкираща реч, разговорна реч, адаптиран жестов език за сляпо-глухи лица, жестов език за чуващи при необходимост) <p>Да бъде заличен изразът „калкираща реч“.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Виж коментари по т. 3 и т.6</p>
--	---	---------------------	------------------------------------